

PROPRIETAR-DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE

Cl. regulamentului de a-
picare a taritului comer-
cial, categoria V.

Unitatea

REDACTOR

DUMITRU NEBA

Foale înscrise în Registrul de
Publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 500 Lei

Pe 6 luni . . . 280 Lei

Pentru străinătate 1000 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Glasul Demnității Române

Domnul Iuliu Mania a făcut presei o luminoasă
declarație, din care reținem și noi ceea ce urmează:*Sunt fericit că am ajuns ziua când Statul român și-a regăsit adevărata cale pe plaiurile întinse, pline de peisagiile încântătoare ale libertății, ale democrației și ale prietenilor cu popoarele care ne-au ajutat să realizăm unitatea noastră națională.**Voința hotărâtă și bărbătească a M. S. Regelui Mihai I. a deschis drum nou, care sunt sigur că va duce la biruință. Drumul acesta va trebui să străbată grele încercări și multe suferințe. Le vom suporta însă cu însoțire și încredere, fiind îndurate pentru binele nostru. — Am suferit destul pentru scopurile drepte și pentru cauza altora.**Biruința națiunilor unite este asigurată. Prin ea va fi înălțat și Neamul nostru.**[...] Lăudat fie Regele nostru, care a înțeles dorința Națiunii și, prin cuvântul Său hotărâtor, a făcut să se ivească zorile acestei zile.**Noi, întreg Neamul, să facem ca această zi de început al unei noi epoci, să deschidă o perioadă de muncă rodnică și de înfăptuiri mărețe.**Jertfele pe care, desigur, va trebui să le aducem, să nu ne înspăimânte, precum nu au înspăimântat pe aliații noștri groaznicele jertfe pe care au trebuit să le aducă pentru cauza lor, care este și a noastră.**Sufletul nostru este cuprins de o adâncă revoltă văzând cum „aliații noștri de ieri”, pe care i-am găzduit în țară și în casele noastre timp de 4 ani, cărora România, prin guvernul ei de până acum le-a dat, împotriva convingerilor și sfaturilor mele îmbelșugat și peste puterile ei, tot ce aveam mai bun, pentru care ni-s'au prăpădit pe stepile Rusiei mai mult de 500.000 de oameni, cu neleialitate revoltătoare atacă și lovesc Capitala noastră, pe uscat și în aer, distrugând vile și averi greu agonisite, numai pentru că Neamul Românesc se folosește de dreptul său de a-și apăra interesele lui legitime.**În fața acestei ingratitude, nu putem decât să accentuăm purul adevăr, că germanii și-au călcat obligațiunile lor contractuale de a ne apăra hotarele țării, de a ne feri de primejdia din văzduh, și de a ne da armamentul trebuitor, după ce al nostru s'a pierdut pentru ei și pentru cauza lor, și acum când în urma trădărilor lor, suntem nevoiți să ne ocrotim noi înșine interesele noastre, suntem atacați de ei, și ei încearcă să ne împiedece să ne afirmăm interesele noastre așa cum ne convine nouă și cum ne dictează cel mai elementar bun simț de conservare și cea mai elementară prevedere. Mai mult decât atât, marii comandanți ai armatei germane s'au ostentat să meargă în întâmpinarea trupelor lor pentru a le da ordin ca să nu săvârșească nici un act de ostilitate împotriva noastră. Odată ajunși la trupe, acești comandanți, călcându-și cuvântul de onoare dat, au luat comanda trupelor și le-au dat ordin să atace și să distrugă Capitala începând agresiunea aeriană tocmai împotriva palatului regal, unde aveau certitudinea că se află M. S. Regele, care îi primise în prealabil în audiență.**[...] În fața acestor acte de trădare nu avem alt refugiu decât energiile sufletești și forțele morale cu care Dumnezeu a înzestrat atât de bogat Neamul Românesc. — Acum este momentul ca poporul să-și afirme calitățile sale, care culminează în jertfirea de sine pentru Patrie, și în solidaritatea încadrată în disciplina severă. Sub conducerea înțeleaptă a M. S. Regelui, și a sfinților Săi, vom înfrunța și aceste greutăți...***Trăiască România Mare!**

Datoria ceasului de față

Românii, în tot timpul existenței lor, au avut parte de o situație excepțional de dificilă.

Încălcați de Goți, de Huni, de Gepizi, de Avari, de Pecenegi, de Cumani, de Tatauri, de Bulgari, de Unguri și de Turci, aruncați între timp „prin fatalul destin al istoriei” sub nefasta păstorire și conducere sufletească a Bizanțului, numai „cele șapte vieți din piepturile de aramă” și, epuizându-se și acestea, câte-un ajutor special al lui Dumnezeu, i-a salvat.

În față am avut totdeauna foc, în dos apă; ambele primejdii de moarte. Și alegere nu era. Când ne apăram de Scylla, cădeam în capcana Caribdei. Și când ne apăram de foc, aceia dintre noi, cari se îngrozesc mai mult de hăul gurei întunecate a apei, ne judecau, că nu suntem pe calea bună. Iar când ne apăram de apă, cei, cărora dintre noi li se părea mai arzătoare primejdia de pară a focului, cu aceeași îndreptățită logică, ne advertizau, că rătăcim și mergem spre pierire. . .

Întelepciune omenească, cu raționament superior; însuflețire de sentimente naționale; de încadrare socială chibzuită, matură, — nu ajungeau; nu ajung. O singură scăpare avem: pe Dumnezeu.

Cu mâinile încrucișate nu putem sta. Nu ne este posibil, nu ne este permis, să stăm. În o direcție oarecare trebuie să activăm. Trebuie să ne facem datoria. Nu aștiem după bunul, ori după dreptul nimănui. Nu atentăm la viața, la siguranța, la avutul nimănui. Am fost și suntem respectuoși legilor și stăpânilor. „Norodul”, poporul, la noi a fost totdeauna suveran. Democrația a fost și este o notă esențială a naționalității, a sufletului nostru. Numai când se abuzează de democrație, de liberalism, reacționăm cu putere concentrată, centralizată, dar' nici când despotă, absolutistică, tirană. Mai multă necinste, mai grozave abuzuri, ca la alte neamuri, ca în alte țări — nu ne-au stăpânit. Iubirea de libertate și avântul spre celea înalte, spre celea superioare le-am nutrit, ne aparțin și pentru ele acționăm, jertfim.

Orice va veni, orice forțe vor acționa de din'afară de noi, orice tendințe se vor opinti să ne influențeze, să ne prelacă, — pentruca să nu ne fie spre pierzare, spre stricăciune nici etnică, nici morală, nici materială, ci toate și orice, să ne consolideze etnicește, moralmente și materialmente, să ne asigure viitorul și veșnicia pe acestea plaiuri, să ne îngrijim, să exoperăm, să ne facem vrednici, ca Dumnezeu să fie celce dă rezultatul, celce ne susține și ne protejază. Dumnezeu „cel bun și mare” „Domnul cel

tare în războaie, Domnul puterilor”, acela să vadă de noi, El să ne toarcă firul vieții, El să fie cu noi!!

Iar' în acest scop, avem două mari îndatoriri: 1. Nimenea dintre Români, ori unde ar trăi și orice poziție socială ar avea, să nu mai fie necredincios, să nu mai rămână nici lănced în viața creștinească, nici creștin ne-practicant. Toți, până la unul, să devină bun creștini, practicanți creștini, activ creștini, creștini pe deantregul și nu numai cu numele. 2. Toți să devenim una, din punctul de vedere al credinței și al practicării ei.

Profesor Cornel B. Andrea

Trei telegrame. Actul descătușării din istorica zi de 23 August 1944 a stârnit la Blaj — ca pretutindeni unde bat inimi cu adevărat românești — entuziasm de nespus. Excel. Sa Dr. Valeriu Traian Frențiu, ep. de Oradea și administrator apostolic al Arhidiecezei de Alba-Iulia și Făgăraș, a dat expresie simțimentelor celor mai curate când, cu prilejul menționat, a trimis următoarele telegrame:*Majestății Sale***REGELE MIHAI I. al ROMÂNIEI****BUCUREȘTI***Clerul și credincioșii Bisericii Române Unite, depun, la treptele Tronului, sentimentele lor de mulțumită și recunoștință, pentru înțeleptul și istoricul act dela 23 August, prin care se pune capăt sângerării dureroase a Neamului și se asigură independența și întregirea hotarelor ciuntite dela Apus. Biserica Blajului este alături de Tron, cu neclintit devotament, și imploră binecuvântarea lui Dumnezeu peste Tron și Țară.*

Lt. Mitropolit al Blajului

(ss) VALERIU TRAIAN

*Excelenței Sale***General CONSTANTIN SĂNĂTESCU****BUCUREȘTI***Președintele Consiliului de Miniștri.**Clerul și poporul Bisericii Române Unite, luând cunoștință cu toată însuflețirea, despre mărețul și istoricul act dela 23 August, asigură guvernul țării de întregul său devotament și imploră binecuvântarea Atotputernicului, asupra înaltei misiuni ce Vi s'a încredințat pentru salvarea Neamului.*

Lt. Mitropolit al Blajului

(ss) VALERIU TRAIAN

*Excelenței Sale***IULIU MANIU****Ministru secretar de stat****BUCUREȘTI***În urma actului dela 23 August, Biserica Blajului Vă roagă să primiți adânc simțite*

mulțumiri și felicitări, pentru acțiunea salvatoare de Neam și Țară, pe care o duceți. Împlorăm ajutorul și binecuvântarea aceluia Atotputernic pentru deplina izbândă.

Lt. Mitropolit al Blajului
(ss) VALERIU TRAIAN

De ce purtăm războiu împotriva Germaniei?

Manifestul Blocului Național-Democrat

Români! Neamul trece prin cel mai greu ceas al istoriei lui. Tot ceea ce au înfăptuit prin muncă generațiile trecute se află în primejdie: Războiul se apropie de sfârșit. Germania se prăbușește. În Franța, Italia, România, Finlanda armata hitleristă este bătută. Victoria aliată este limpede, și după 5 ani de măcel zorile victoriei complete se apropie.

Români! Țara nu trebuie să plătească crimele acestui război, cu țara sfâșiată, cu orașele distruse, cu libertatea desființată, cu pământurile jefuite de armatele hitleriste. Poporul Român a sângerat de 3 ani de zile în cel mai cumplit război. În felul acesta partidele naționale și democratice: partidul național țărănesc, partidul național liberal, partidul comunist și partidul social democrat, care au combătut în permanență atât orientarea externă alături de Axă cât și regimul de dictatură intronat în țară, reunite în blocul național democrat la 20 Iunie 1944, vă cheamă la luptă pentru recăstigarea libertății și pentru salvarea țării.

Patria este în primejdie. Existența națiunii era în joc, iar Statul era amenințat cu pieire. În ceasurile când celelalte națiuni se treceau spre a-și apăra cu hotărâre drepturile, România legată de Axă printr-o alianță nefastă, își sleia ultimele puteri într'un război de sinucidere. Blocul Național democrat a cerut în numele țării ca acest război să înceteze. Blocul Național democrat a cerut

ruperea de Axă. Blocul național democrat a cerut îndepărtarea regimului de dictatură. Blocul național democrat a cerut repunerea poporului în drepturile sale politice, într'un regim de libertate și democrație.

Față de aceasta, declarația comisarului sovietic al afacerilor externe, d. Molotov, înțarite de declarațiile dlui Președinte Roosevelt și ale primului ministru britanic dl Churchill, garantând independența și suveranitatea Statului, am oferit țării puțința de a nu figura la masa conferinței de pace printre statele învinse.

Români! Istoria nu face daruri nimănui. Am luptat împotriva aliaților de eri care ne-au ajutat să facem România Mare. Plătim azi aceasta prin jertfe grele. Prin hotărârea ce am luat îndreptăm azi greșala făcută. Era ultima clipă în care puteam striga în fața lumii că nu am vrut acest război, care nu a fost nici al nostru și nici al țării.

De aceea am socotit de a noastră datorie de a da sprijin M. S. Regele pentru încheierea armistițiului cu Națiunile Unite. Români! Pacea nu trebuie să ne găsească de partea acelor care ne-au vândut hotarele și ne-au prădat țara.

Pe pământul Franței răsună pașii armatelor eliberatoare. Italia deșteptată se leapadă de regimul fascist. În Jugoslavia, Cehoslovacia, Polonia, Grecia popoarelor prietene suferă și luptă cu armele în mână împotriva ocupanților străini. Români! Toată istoria ne cheamă lângă aceste neamuri. Cu ele am suferit odinioară, cu ele acum să sărbătorim bucuria eliberării.

Cetățeni și ostași. Blocul național democrat sprijină guvernul în scopul de a realiza armistițiul, a scoate pe germani din țară și pentru desființarea regimului dictatorial. Ori unde vă aflați, strigarea noastră trebuie să ajungă până la voi.

Uniți-vă și luptați împreună împotriva trădătorilor germani care, după ce și-au călcat cuvântul dat, tăbărăsc acum asupra țării ca

dușmani. Scoateți din țară pe orice soldat german. Dezarmați-l, luați-le din mână armele, pentru a nu li-se da posibilitatea de afirmare nici ca militari nici ca civili. Luați-l din mână orice mijloace de luptă și faceți să iasă cât mai repede de pe pământul acestei țări.

Semnează: Iuliu Maniu din partea Partidului Național Țărănesc; Const. I. C. Brăteanu din partea Partidului Național Liberal; Lucrețiu Pătrășcanu din partea Partidului Comunist, și Const. Titel Petrescu din partea Partidului Social Democrat.

De dragul sufletelor. Cinematograful pus în slujba misiunilor s'a dovedit a fi un mijloc neîntrecut pentru a atrage până și cele mai impietrite suflete și a le aduce la simțeminte mai bune. De aceea Părinții dela Obreja îl folosesc, mai nou, în toate misiunile sfinte ce le țin, la sate și la orașe. Ba chiar și în afară de misiuni se deplasează, pe câte o zi, prin diferite părți ale Provinciilor noastre mitropolitane, cu filme religioase. Cu acele ocazii ascultă și mărturisirile credincioșilor dornici de a se apropia de sf. Taine și vestesc Cuvântul Domnului.

Astfel, Cuv. S. Iosif I. Bal dela Obreja a rulat filmele: „Vieța lui Isus, și Vieța lui Iosif vândut de frații săi”, în următoarele parohii (în paranteză numărul apropiierilor de Sf. Taine):

1. Gligorești (60). 2. Balda (50). 3. Bogața (40). 4. Gheja (160). 5. Grindeni (65). 6. Tăurenii (Aici, sosind târziu și trebuind să plece des de dimineață, au fost puține mărturisiri). 7. Petrești de Sus, unde s'a ținut și pelerinaj, s'au apropiat de Sf. Taine 300 persoane. 8. Cerghid (35). 9. Subpădure (60).

La Zlatna (9—16 Aug.) au fost misiuni, 201 mărturisiri, primirea solemnă a membrilor în sânul Reuniunii Mariane. S'a rulat filmul „Potopul” pentru muncitori și publicul din oraș separat. Așisderea și la Cerghizel (17—20 Aug.) misiuni. 335 apropiieri de Sf. Taine,

FOIȚA „UNIRII“

Sfânta Maria Magdalena Postel

(1756—1846)

II. Ingerul școlăii

Euharistia este sacramentul carității. Inima creștinului, când a intrat cu Inima lui Hristos în contactul intim și arzător al cuminecării, devine orecum asemenea acestei Inimi. Ii împrumută gândirile, sentimentele, medaliile vie, bătută după imaginea hostiei. Nu mai știe să se replieze asupra-și într'un laș egoism, ci simte lipsa de a se devota. Vrea să fie la rândul său apostol și răscum-părător. Caritatea lui Hristos o împinge înainte: *urget nos*. Glasul lui Hristos îi reprezintă prețul sufletelor.

Un suflet! Un suflet! E tezaurul universului. Materia nu este nimica pe lângă el; nimica este soarele, nimica stelele. Este perla vie, dar care nu-și are întreg răsăritul decât numai atunci când este afundată în oceanul sângelui dumnezeesc. E diamantul gânditor, dar care nu-și are toate schinteerile decât atunci când e tăiat după regulile Evangheliei și reflectă lumina cerului. Dar dacă sufletul este așa de prețios, cât de mult nu este expus! Hoțul infernal umblă răcnind după el. Apostolului i-e milă și face tot ce-i sta în puțință pentru a-l salva. Glasul lui Hristos îi aduce mereu aminte marea strimțoare a

acestor mii de suflete totdeauna în primejdie de a-și pierde veșnicia, și-i cere să lucre și să se jertfească pentru ele.

Iulia Postel a auzit acest glas. Ea vrea să fie apostol. Dar apostolatul pe care îl cere Mântuitorul este acela al educației creștine.

Deja binișor de înainte de Revoluție, ea s'a consacrat acestui apostolat și încă cu multă ardoare. Persecuția nu o oprește. Ea declară că nimic în lume nu o va împiedeca de a-și face lecțiile. În zilele cele mai rele, face ore de catehism. Am văzut că însaș Revoluția se înclină în fața devotamentului ei față de copii și o lăasă în pace. Când pacea revine pentru Biserică, vocația sa de educatoare se afirmă și se precizează din ce în ce mai mult.

Intr'adevăr, iață-o liberă. Nu mai are de salvat Hostia care este acum în siguranță și venerată în chivoturi. Ci sufletul copilului îi apare acum ca o hostie pe care trebuie să-l protejeze.

Atâta vreme cât n'a fost stricat de păcat, acest mic suflet ne aduce aminte de Hostia dumnezeiască. E alb și curat ca și o hostie. E dulce și blând ca și hostia. N'ar trebui atins decât de mâinile preoțești și călugărești ca și hostia. E și el expus urei impietății ca și hostia. Și, vai, e și el adesea profanat ca și hostia!

Această hostie omenească, Iulia Postel va apăra-o ca și Hostia dumnezeiască. Va sta în fața ei în picioare, ca și odinioară în fața ușei capelei, în postul său de pază, cu

frumosul său gest de apărare. Va spune fără delegii: „Nu vei avea acest suflet; ar trebui spre așa ceva ca să treci mai întâiu peste inima mea!”

Pentru a iubi și servi cele două hostii, pentru a adora pe una și pentru a lumina pe cealaltă, Iulia Postel își fondează Institutul: adună niște Surori, brave ca și ea; le dă regula sfântului Ioan Baptist dela Salle, pe care B. serica va modifica-o într'o zi, în vederea rolului lor feminin și matern. Le inspiră dublul său spirit, dubla sa iubire, cultul față de Preasf. Euharistie și devotamentul față de tineret. Le dă ca simbol o cruce de lemn, zugrăvită în negru, pe care a scris aceste cuvinte: *Supunere până la moarte*. Cu ele, pronunță, în ziua de 8 Septembrie 1807, voturile călugărești și ia în acea zi numele de Maria-Magdalena.

Noua Marie-Magdalena n'are la început decât lacrimile sale pentru a i-le oferi Mântuitorului. Vasul de alabastru nu va veni decât mai târziu: vor fi operile ei, școlile ei, bisericile ei, parfumul cărora se va răspândi departe în lume. Începutul e sărac. Multă vreme nu află pentru fiicele și pentru elevele sale, la Cherbourg, Octeville, Tamerville, etc. decât numai niște încăperi mizerabile, asemenea aceleia în care locuia Isus la Bar-le-Duc. Dar, în ziua aleasă de Dumnezeu, poate în sfârșit să adăpostească cele două hostii, a căror păzitoare se constituie, într'un adăpost demn de ele, în această mănăstire Saint-Sauveur-le-Vicomte.

Hostiei dumnezeiești îi zice: „Odihnește-

primirea sărbătorească în sânul Reuniunii Mariane a membrilor. În 3 zile s'au ținut 15 predici, ascultate cu viu interes de păstoriții pâr. Șira V. S'au rulat în liber filmele: Vieța lui Isus și Vieța lui Iosif vândut de frații săi. La fel și la *Cuștelnic* (22—27 Aug.) s'au ținut misiuni. Acestea sunt primele misiuni, care s'au ținut în parohia pâr. *Nonic Rusu*, cu un rezultat satisfăcător, luând în considerare evenimentele, ce s'au produs tocmai în decursul lor. Lumea, când e alarmată, nu se prea poate concentra. Totuși s'au mărturisit și cuminecat 208 persoane dintre cele peste 300 câte sunt de toate în *Cuștelnic*. S'a făcut și aici primirea sărbătorească a membrilor în Reuniune.

Cuv. Sa P. *Miron Moldovanu* dela Obreja a săvârșit apostolie misionară în *Sânpetru de Câmpie* (din 9—18 August). S'au încrestat 850 de apropieri de Sf. Taine. S'au cununat 5 perechi de concubini. Douăzeci și unu de credincioși trecuți la noi dela reformați, au primit taina Sf. Mir. La spovedit au dat ajutor frații preoți: Bătăciu din Sângiorz, Chiciudeanu și Crișanu din Dâmbu și Silviu Marianu, parohul local. — Cu cinematograful a fost acelaș părinte misionar, în mai multe parohii.

Slăbiciuni masculine

Mereu sunt acuzate, sârmanele femei, că se lasă purtate de nas de „ursăreasa-modă“.

Adevărat; dar oare numai ele rămân impresionate la capriciile modei? N'au și bărbații o modă oarecare, pe care o urmează unii cu o scrupulositate de față bătrână? Și moda lor este mai statornică, mai serioasă și mai morală decât cea feminină? Aș vrea un răspuns curajos și sincer. Dar cum bărbații mai mult ca probabil nu se vor grăbi în a l da, îmi permit ca tot eu — lupul moralist, vor zice unii — să mă infig și la răspuns, deși sunt femeie...

Dacă am arunca și numai o privire fugară asupra evoluției modei la bărbați, în curul veacurilor, am rămâne consternate (dar, în paranteză fie spus, și mângăiate) că nu numai femeile maimuțesc în modă și găteli, ci și bărbații. Și dacă nu toți, cu siguranță aceia, cari cu vrednicie își poartă titlul de „mămuțoiu împănat și spoit“ cu tot felul de sulemeneli binemirosoare...

Mângăierea aceasta nu prezintă un suport destul de sigur pentru un om serios. Adevărat. Prezintă totuși un temei, care să permită răutății specific femeiești, să atingă bătătura celor ce ne aruncă praf în ochi, spre a nu le vedea propriile lor defecte și spre a se apăra împotriva celor ce — amăsurat proverbului străvechiu — ne spun „gusașă“ ca nu cumva să le zicem noi lor, așa cum sunt...

Mica enciclopedie ilustrată franceză „Larousse“ în cele vre-o 1800 pagini, ce conțin nu mai puțin de 6000 clișee, prezintă o mulțime de icoane, cari ne arată pe bărbații mai de seamă ai veacurilor, în prea variatele lor costume, toate potrivite cu și mai variatele gusturi ale capricioasei mode, care și la bărbați se schimbă deodată cu schimbarea vremii și a omului de sub vreme.

Nu e nevoie să ne avântăm în timpuri prea depărtate pentru a ne convinge de nestatornicia vinovată a modei masculine. O schiță sumară a modei bărbătești de azi, va furniza suficient material documentar, pentru a ne convinge de realitate. Deci să nu mai lungim vorba, ci să considerăm cel din urmă capriciu al modei la bărbați. Și pentru ca să facem aceasta, nu ne vom opri la pantaloni lungi, deși aceștia încă sunt capricioși: uneori strinți, alteori prea largi. Deoarece aceștia se împacă bine cu bunul simț și cu omul corect. Nici la aceia, care mai de grabă se potrivesc clovnilor dela circ: largi, dar bine legați la glesne. Aceștia sunt practici și sănătoși pentru iarnă. Mai puțin am avea, poate, de spus împotriva pantalonășilor bu-

faceți, model militar ori vânătorec. Ar fi mult de spus împotriva croiului ridicol și de prost gust al modei noi: „malegamba“ cu gusturi stranii și culori țipătoare. Totuși mă opresc mai puțin aci, ca mai bine să putem compătimi pe acei bărbați, abia încărunțiți, ori în floarea vârstei, cari au și ajuns la mintea copiilor. Încât de dragul modei se îmbracă aidoma copiilor: cu șosete și pantalonăși scurți „façon à la garçon“, cari au răsărit ca ciupercile după ploaie în ultimii doi-trei ani.

Până mai ieri, îmbrăcămintea bărbătească era serioasă și gravă. Oare care fillison îmbătrânit în rele a voit să devină copil... la minte, dar nu și la inima sa total copleșită de virusul stricăciunii, când a adoptat portul copilașilor mici?...

Copiii lor le stă foarte bine cu pantalonăși scurți. Dar să vezi, om în toată firea, parcugând trotorele orașelor împânzite cu minoritari din Banat, cu pulpe, genunchi și coapse goale, acoperiți doar de o stufoasă și respingătoare buruiană și murdărie, este deadreptul revoltător. Căci aceasta îmbrăcămintea sumară și fără de rușine trage dungă peste tot ce înseamnă estetică, frumos, bunsimț. Se împacă însă de minune cu moralul decăzut al celor ce vânează murdării și jonicii, la cele cu îmbrăcămintea similară din lagărul feminin. Și în tot cazul, dacă au intenționat, au reușit să arate, că între figura lor respingător de păroasă și al unui cimpanzeu sau orangutan nu este nici o deosebire în formă și fond.

Mă bucur însă, că precum fardul și coafura, luxul și moda imorală feminină, așa și această ridicolă și lipsită de gust și de bun simț „modă a pantalonășilor de copii la bărbați“ este streină de orice notă românească. Mai ales mă bucur, că bravii noștri românași rămân de cremene, în fața fluctuației modei neșerioase. Numărul disparent al fillisonilor excentrici și degenerați cari se plimbă îmbrăcați „șic“ ori „sumar“ în anturaj de femei,

te înfârșit, o Dumnezeule, Tu care m'ai urmat atâta vreme, în bătaia răutăților și furtunilor omenești; odihnește-te în mijlocul copiilor tăi care-ți vor face aci pentru totdeauna o gardă de iubire precum și o gardă de onoare“.

Hostiei omenești îi zice: „Creșteți în pace, copilițelor, curate ca hostia, blânde ca hostia; creșteți la umbra acestor arbori bătrâni, sub aripile ingerilor, în razele Euharistiei“.

Surorilor Milei, le cere jertfa și, drept răsplată, nu le oferă decât plăcerea de a iubi pe Isus și de a-i câștiga suflete.

Ah, ce frumos este rolul vostru, Surorilor. E rolul luminei. Dușmanii acuză Biserica de obscurantism, și cu toate acestea, ea este care din îndepărtatul Ev Mediu, învață pe copiii poporului să scrie, să citească, și să cugete. Chiar și atunci, când filozofia veacului al XVIII-lea, prin peana patriarhului său (Voltaire), refuză celor umili instrucția și declară că acestora nu le trebuie decât, fân, jug și furcoiu, chiar și atunci când Revoluția desorganizează educația și nimicește școlile, Fondatoarea voastră formează planul de a crește tineretul în științele dumnezeiești și omenești. Se osândește acestei munci grele; nu dă înapoi în fața nici unei oboseli, în fața nici unei umiliri. I-se declară în 1819 că nu poate ține o școală fără brevet. Ar fi putut răspunde că și-a dat examenele de mai bine de patruzeci de ani. Dar nu, se supune absurdului hârțueli: la etatea de șasezeci și doi de ani, se face școlăriță, se supune unui juriu

și-și ia diploma de învățătoare. E un juriu care îi conferise deja diploma, acela al recunoștinței publice; un altul trebuia să i-o confirme, acela al posterității. Înduioșate de atâta devotament. Biserica, încă a ratificat această judecată, și ea repeta cuvântul unei eleve a Sorei Maria-Magdalena: „Ah, dânsa a fost o dascăliță, o dascăliță cum nu s'a mai văzut și cum nu se va mai vedea“. Această umilă femeie a făcut mai mult bine clasei muncitorești, decât cei mai faimoși filantropi, decât cei mai iluștri scriitori. Tot ceea ce este idee, lumină, instrucție în mii și mii de suflete, a trecut mai întâiu prin capul ei și prin inima ei.

Dar rolul vostru, Surorilor, este și mai frumos în ochii lui Dumnezeu decât în ochii oamenilor. A forma creștini este o misiune sublimă, cea mai divină, dintre toate lucrurile divine de aci de pe pământ: *divinorum divinisimum*...

Misiunea voastră este o maternitate sfântă și, în unele privințe, sacerdotală ca și aceea a Maicii Voastre. Ascultați cum o înțelegea ea.

„Mergeți, Vă spunea ea, mergeți și învățați micile fetițe, aducându-Vă aminte că împărăția cerurilor este a acelor care se aseamănă lor. Isus le iubeste; să le iubim și noi. Când veți reuși să împiedecați cea mai mică copilă să verse o singură lacrimă, spuneți: Doamne, fii binecuvântat!“

„Fiți mamele copiilor. Sunt multe între ele care n'au altă mamă, fără a fi însă orfane. Câștigați aceste tinere suflete pentru Dumnezeu. *Fiecare Soră dascăliță trebuie să*

câștige cel puțin o mie suflete în cursul carierei sale, o treime printre elevele sale și celelalte două treimi prin influența elevelor eulavoase, prin rugăciunile sale, prin zidirea ce o dă“.

Și apoi adăuga cu un elan și cu o ardoare care ne aduc aminte de Sfânta Tereza: „Aș vrea să merg până la marginile pământului pentru a câștiga un suflet lui Isus Hristos... Veșnicie care mă extaziezi, dacă ar trebui să merg până 'n Indii pentru a-ți câștiga un suflet, aș pleca numai decât, chiar dacă ar trebui, la capetul căii mele, să aflu martiriul“.

De unde a scos această simplă femeie aceste accente așa de elocvente și această știință infuză pe care o admirau toți ascultătorii săi? Cetise cărțile sfinte, spune-ni-se, Fără Indoială, dar ea cetise, ca și sfinții, și în natură, în stele unde Dumnezeu și-a înscris numele cu raze de frumseță și iubire: „Mai mult înveți, spunea Sf. Bernard, din păduri decât din cărți, și arborii și pietrele îți dau mai multe învățăminte decum ți-ar putea da savanții“. Dar Maria-Magdalena cetise mai ales în Inima lui Dumnezeu, la școala Euharistiei.

Fericită este tinerimea formată de astfel de dascălițe! *Cel mai mare bine pentru un popor este școala creștină; cel mai mare flagel e școala atee*. Dacă ștergeți pe Dumnezeu din inima unui copil, atunci unde va afla el forța de a rezista primelor bătăi ale vieții, primelor sale dureri? După nebuțiile tinereței, vine prostrațiunea. (slăbirea mare a

este izbucnirea sângelui de neam strein, care nici de cum nu se poate adopta curăției și modestiei căsnice în îmbrăcăminte, specifică neamului nostru de țari.

Și pentru ca să știu că am spus tot ce am pe inimă, încă un cuvânt — de data aceasta tot pentru bărbați.

Mântuitorul aseamănă pe fariseii fățarnici cu mormintele spoite... Cu ce vom asemana bărbații cari își spoesc fața cu tot felul de sulemeneli? Dar pe cei ce-și acoperă duhoarea viciilor proprii cu parfumuri miroitoare și îmbătătoare? Ori pe cei ce se lăfăesc fără de rușine în cloaca goliciunii, sub scutul modei, care protejează toată gama hidoasă a perversității!

Asemăna-i-vom cu „bordelurile ambulante” ale celor cu obiceiuri similare și cu îmbrăcăminte la fel de sumare din lagărul feminin, cari și ele se plimbă într-o vinovată lenevire pe corso „îmbiindu-și marfa”...

Și cu aceste două expresii incisive ale Arhiepiscopului Nicolescu, cred, am spus destul.

Prof. Filotea Dumbravă

Știri mărunte

Deprinderi sufletești. În zilele de 26—30 August, s'au ținut misiuni populare în Alecuș unde păstorește p. Fanea. Vestitor al cuvântului Dumnezeu a fost p. Dr. Leon I. Sârbu, Rectorul Internatului Vancean, care a avut bucuria de a împărtași peste 400 credincioși. La ascultarea spovedaniilor au dat ajutor frații preoți Lascu din Fărău și Crișan din Valea Sasului. Lăudat fie Domnul pentru toate.

Capitala barbar bombardată. Stukasuri germane, de pe aerodromuri române au bombardat, vreme de două zile și două nopți, dela mică înălțime, Bucureștii. Pagubele, în oameni și clădiri, sunt din cale afară dureroase. Intre altele a fost distrus Palatul Regal, Opera, biserica Brezoianu, ministerul armatei, hotelul și restaurantul Caraiman, și alte clădiri. Pe străzi și pe șoseaua Kisseloff a fost mitraliată populația civilă, femei și copii.

nervilor), desnădejdea, câteodată chiar sinuciderea prematurată, tocmai când viața ar trebui să se deschidă în toată frăgezimea sa. Va fi, oare, mai tare contra ispitei, copilul crescut în ignoranță religioasă? Unde va afla el, înafară de religie, nu spun forțe, ci un motiv de a rezista relelor sale instincte? Femeia mai ales, cu firea sa mai senzibilă, mai spontană, pare a avea o lipsă, dacă nu mai adâncă, cel puțin mai imediată de credință și de evlavie. Fără această barieră, în ce prăpastii de uriciune morală nu cade? De unde veneau nefericitele care, în timpul marelui Revoluții, se jucau cu capurile la picioarele eșafodului? De unde veneau acelea care, pe vremea comunei, sdrobeau cu călcâiul lor plin de sânge capul ostaticilor? Ah, Impletitoarele din 1793 și Petrolistele din 1870 ne îngrozesc; dar trebuie să ne inspire și milă. Nu sunt singure vinovate de degradarea lor. Sunt și alții; acela care le-au făcut să soarbă din paharul fărădelegilor și ignoranței. Au început, nefericitele, cu ura față de Dumnezeu și au sfârșit, dupăcum este și logic, cu ura față de oameni. *Onoare deci bravelor dascălțe care cresc tinerimea în dragostea lui Hristos! Ele ne formează mamele și soțiile care vor fi floarea și gingașa societății.*

Dar, pentru a da aceste puternice generații Franței, cât n'a trebuit Sfânta să sufere: maternitatea spirituală, și ea, și mai ales ea, costează mult. Nu numai că primia suferința, dar o chema din toată dorința sa. Spunea: „Vino, Cruce, vino că să te îmbrățișez”. Ii era sete după restignire.

Lovitură strașnică. Ziarul englez *Manchester Guardian* se ocupă, într'un recent articol de fond, cu situația trupelor germane din Balcani, după noua atitudine a României. Intre altele gazeta menționată încrețează că în decurs de numai 5 zile, în Balcani au fost nimiciți, ori capturați, peste 400.000 de nemți, Germania suferind aici o înfrângere mai cumplită decât la Stalingrad.

Locale. Mâne, Duminică XIII după Rusalii, va predica în catedrală p. *Juliu Maior*, canonic mitropolitan, iar Vinerea viitoare, de praznicul Nașterii Preacuratei Fecioare, va predica p. *Filip Pop*, profesor.

Ce va face Bulgaria? După cum se vestia ieri la radio, premierul bulgar Bogrianoff a făcut o declarație în sensul căreia bulgarii desarmează toate trupele ne bulgare aflate pe teritoriul lor, ori venind de undeva, pe acel teritoriu. Acelaș a spus că Bulgaria își retrage trupele sale din teritoriile pe cari le invadaseră cu voia nemților. După cari declarații guvernul bulgar și-a prezentat demisia.

Atentat împotriva lui De Gaulle. Săptămâna trecută, pe când generalul *De Gaulle* era la o slujbă religioasă în *Nôtre Dame* din Paris, s'au tras focuri de mitralieră spre locul unde se afla generalul cu suita sa. Se înțelege că s'a întrerupt Te Deum-ul, au fost prinși atentatorii, apoi s'a continuat slujba religioasă.

† *Maria Milașconiu* născ. *Șermășanu*, refugiată din Tg. Mureș, s'a stins din viață la Blaj, în 31 August 1944, la vârstă de 67 de ani. — Odihnească în pace!

— Comisia Catehetică Mitropolitană —

No. 7—1944

AVIZ

În cursul anului școlar 1944/1945, pentru cursul secundar, sunt aprobate exclusiv următoarele manuale:

- Cl. I Dr. V. Cerghizanu, Istoria descoperirii dumnezeiești;
- Cl. II Dr. Alex. Ciplea, Mica Biblie;
- Cl. III Dr. Nic. Brînzeu, Catehismul (ed. nouă);
- Cl. IV A. Plaiianu, Istoria bisericească;

Dumnezeu nu-i cruță crucile. Rar fondatoare de Ordin fu mai încercată și mai combătută decât dânsa. Multă vreme își vede opera vegetând, și familia sa se mărginește la câteva Surori, printre care moartea a secerat fără milă. Ori de câteori conduce una dintre fiicele sale la cimitir, poate să se întrebe dacă Institutul său nu va urma în curând aceeaș cale. Oamenii religioși care trebuiau să o ajute, se descurajează; într'o zi, chiar o stătuesc să renunțe la proiectul pe care, în mod vizibil, Dumnezeu nu-l binecuvântă. Mai mult, cerul pare că conjurase cu pământul pentru a o descuraja. În noaptea de 25 Noemvrie 1842, o furtună înspăimântătoare izbucnește în dieceza de Contances, și mai multe clopotnițe sunt dărâmate de trăsnet. Turnul mănăstirii acesteia se năruie cu un șgomot înfiorător. Ah, de data aceasta e o descurajare generală; cei mai devotați exclamă: totul s'a sfârșit! Dar Sfânta alergând într'acolo cu toată familia mănăstirească, nu slăbește o clipă; în fața acestei ruini a operei sale, în fața acestei mase enorme de dărâmaturi, un singur cuvânt, un cuvânt sublim, țșnește din inima sa: „Domnul fie binecuvântat!” Fulgerul care-i răsturnase turnul, n'a sdruncinat-o; mai hotărâtă, mai tare decât turnul de granit, declară că va reîncepe opera, și brava octogenară începe să curețe locul acoperit cu tencuială cu mâna sa slăbită dar care nu tremură.

Dumnezeu va răsplăti-o. Institutul său va crește. Când muri, în ziua de 16 Iulie 1846, avea deja cele mai frumoase state de ser-

- Cl. V Dr. Aug. Tătaru, Dogmatica (ed. nouă);
 - Cl. VI Dr. I. Suciuc, Morala Creștină;
 - Cl. VII Dr. I. Georgescu, Istoria Bisericii Universale;
 - Cl. VIII Dr. Gh. Fireza, Apologetica.
- În lipsă de manuale, în cl. VII, se va folosi manualul de cl. IV, natural, făcându-se completările necesare din partea profesorului.

Părinții cateheți se vor conforma întru toate acestor dispozițiuni.

Blaj, 31 Aug. 1944.

Președinte

Ioanu Moldovanu,

Secretar

Simion Crișanu

EPISCOP. ROM. UNITĂ DE ORADEA-BEIUȘ

Nr. 814—1944

Catedre vacante

În conformitate cu art. 12 din Legea asupra raporturilor dintre școlile confessionale române și Ministerul Culturii Naționale, se publică vacante următoarele catedre dela Liceul greco-catolic român de băieți din Beiuș:

1. L. română Nr. 3
2. L. franceză Nr. 6
3. L. italiană Nr. 8
4. Fizico-chimice Nr. 14

Cererile pentru catedrele de mai sus, însoțite de acte, se vor înainta Episcopiei Române Unite de Oradea-Beiuș până la data de 15 Septemvrie 1944.

Pe lângă condițiunile prevăzute în legea învățământului secundar, candidații mai trebuie să fie de religie gr. cat. (română unită) și — cu excepția maștrilor — să fie absolvenți de teologie, sau cel puțin studenți în teologie.

Profesori titulari definitivi nu pot fi decât preoți hirotoniți.

Beiuș, 24 August 1944.

viciu și dădea cele mai strălucitoare speranțe Bisericii lui Dumnezeu. Curaj, Surorilor, căci Maica Voastră a înfruntat toate furtunile și toate viforurile; nimic n'a putut să-i abată inima; fiți sigure că nimic nu-i va abate opera și că devotamentul vostru, ca și al său, va eși triumfător din toate încercările.

Minune de forță, Sora Maria-Magdalena este și o minune de caritate. E aspră față de sine însuși, dar blândă pentru alții. Ea este un călău pentru propriul său trup, dar este o mamă pentru aproapele. Ea se acopere cu un ciliciu și cu o cămașă cu sârmă ghimpată; ajuna și se culcă pe o scândură, dar are nesfârșite delicatețe față de copilulele sale. Blandeța sa este proverbială. S'a spus despre ea: „C'est de l'Evangile e'crit sur du velours” — evanghelie scrisă pe catifea. Și o altă vorbă: „Această femeie are degete de miere”. Apoi s'a putut scrie pe dreptate „că a adus lui Dumnezeu atâta glorie cât douăzeci de preoți și a făcut mai mult bine bolnavilor decât o sută de medici”. Și la acest bine imens, ea nu vrea să aibă decât pe Dumnezeu de martor, credincioasă devizei sale: „Să faci cât mai mult bine, ascunzându-te cât mai mult posibil”.

Dar toate aceste virtuți, ea le-a scos din preaf. Euharistie... Ea ar fi voit să afunde toate sufletele încredințate ei în acest izvor. Ea recomanda cuminecarea deasă... Voia însă ca această cuminecare să fie pe cât de deasă pe atât și de ferventă...

(Sfârșit)

trad. Ioan Vultur